

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

145 ГОДИНИ

Дирекция „Връзки с обществеността“
Адрес: пл. „Княз Александър I“ № 1, 1000 София
Телефон: (02) 9145-1656
Факс: (02) 980-24-25
E-mail: press_office@bnb.org
www.bnb.bg

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

09 декември 2024 г.

12:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

Септември 2024 г.¹

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи застрахователна дейност^{2,3}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 11.296 млрд. лв. към края на септември 2024 година. Техният размер нараства с 917.6 млн. лв. (8.8%) в сравнение с края на септември 2023 г. (10.378 млрд. лв.) и с 479.2 млн. лв. (4.4%) спрямо края на второто тримесечие на 2024 г. (10.816 млрд. лева).

1. Размер и структура на активите

Активите на дружествата, извършващи животозастраховане, нарастват с 523.7 млн. лв. (18.8%) – от 2.781 млрд. лв. към края на септември 2023 г. до 3.304 млрд. лв. към края на същия месец на 2024 година. Спрямо края на юни 2024 г. (3.190 млрд. лв.) те се увеличават със 114 млн. лв. (3.6%). Техният относителен дял в общия размер на активите към края на септември 2024 г. е 29.3% при 26.8% към края на третото тримесечие на 2023 г. и 29.5% в края на юни 2024 година.

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи общо застраховане⁴, нарастват с 394 млн. лв. (5.2%) – от 7.597 млрд. лв. към края на септември 2023 г. до 7.991 млрд. лв. към края на същия месец на 2024 г. и се увеличават с 365.2 млн. лв. (4.8%) спрямо края на юни 2024 г. (7.626 млрд. лева). Към края на септември 2024 г. относителният дял на активите на **застрахователните дружества, извършващи общо застраховане**, в общия размер на активите на **дружествата, извършващи застрахователна дейност**, е 70.7% при 73.2% в края на третото тримесечие на 2023 г. и 70.5% в края на края на юни 2024 година.

¹ Пълният комплект от таблици за *статистиката на застрахователната дейност* се намира на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Застрахователни и презастрахователни дружества*. На база на получена допълнителна информация от застрахователни дружества е извършена ревизия на данните за юни 2024 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

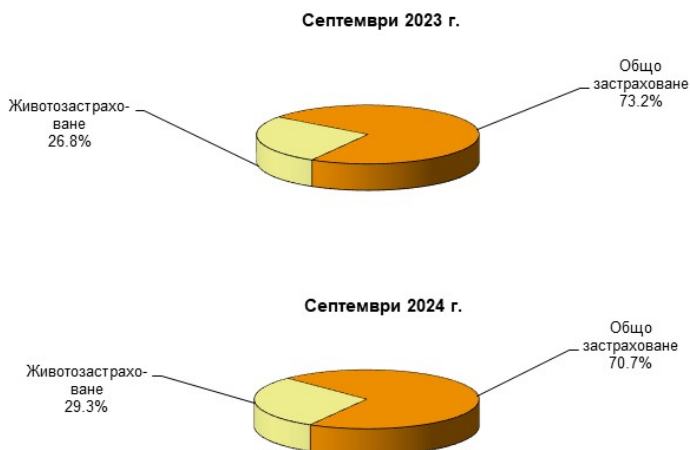
² Разпределението по вид дейност се извършва в съответствие с изискванията на *Кодекса за застраховането*.

³ В обхвата на *статистиката на застрахователната дейност* се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на *Валутния закон*.

⁴ Данните за *презастрахователните дружества* са включени към данните на *застрахователите, извършващи общо застраховане*.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ

Графика 1

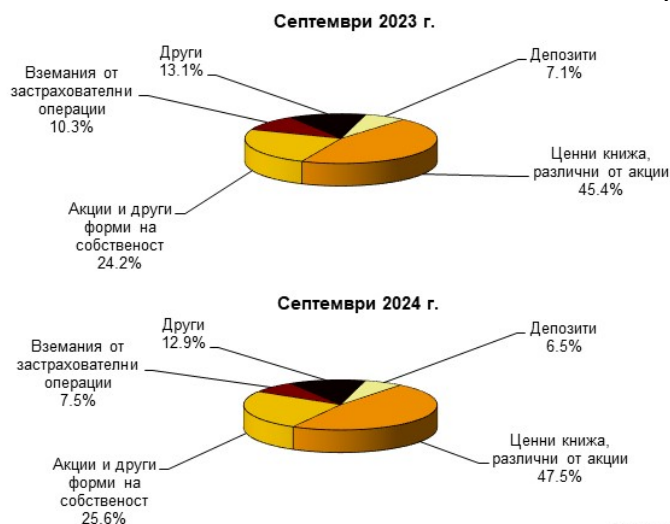

Източник: БНБ.

В *инструментите*, включени в активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на септември 2024 г. преобладават притежаваните *ценни книжа, различни от акции*, които на годишна база нарастват с 648.6 млн. лв. (13.8%) до 5.362 млрд. лева. Спрямо края на септември 2023 г. *акциите и другите форми на собственост* нарастват с 389.1 млн. лв. (15.5%) до 2.897 млрд. лв., а *вземанията от застрахователни операции и депозитите* намаляват съответно с 218.1 млн. лв. (20.4%) до 850.6 млн. лв. и с 0.9 млн. лв. (0.1%) до 731.9 млн. лева. В края на третото тримесечие на 2024 г. относителният дял на *ценните книжа, различни от акции*, е 47.5% при 45.4% към края на същото тримесечие на 2023 г., на *акциите и другите форми на собственост* – 25.6% при 24.2% към края на септември 2023 г., на *вземанията от застрахователни операции* – 7.5% при 10.3% към края на третото тримесечие на 2023 г. и на *депозитите* – 6.5% при 7.1% към края на септември 2023 година.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ⁵

Графика 2

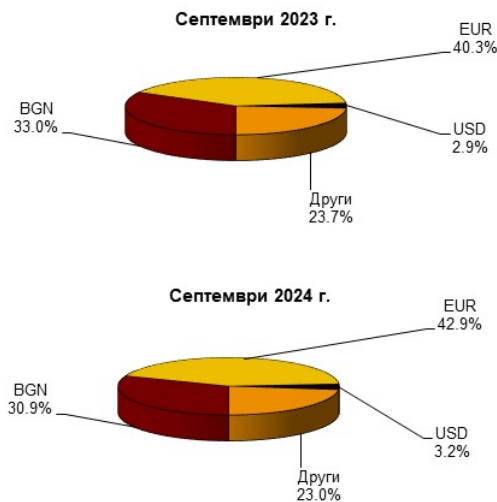
Източник: БНБ.

⁵ Сумата на относителните дялове може да е различна от 100% поради закръгляния.

Във **валутната структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, преобладават активите в евро, като към края на септември 2024 г. относителният им дял от общия размер на активите е 42.9% при 40.3% към края на третото тримесечие на 2023 година. Активите в левове са 30.9% при 33% към края на септември 2023 година. Към края на третото тримесечие на 2024 г. активите в щатски долари са 3.2% при 2.9% към края на септември 2023 г., а в други валути – 23% при 23.7% към края на септември 2023 година.

ВАЛУТНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ⁵

Графика 3

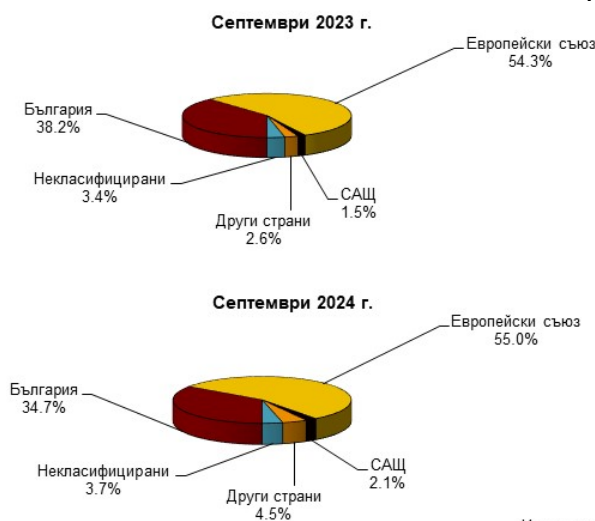

Източник: БНБ.

По отношение на **географската структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на септември 2024 г. инвестициите в България намаляват на годишна база с 41.9 млн. лв. (1.1%) до 3.921 млрд. лв. при 3.963 млрд. лв. към края на септември 2023 година. Техният относителен дял е 34.7% към края на септември 2024 г. при 38.2% към края на същия месец на 2023 година. В края на третото тримесечие на 2024 г. средствата, инвестирани в останалите държави от Европейския съюз, нарастват на годишна база с 573.9 млн. лв. (10.2%) до 6.214 млрд. лв. при 5.640 млрд. лв. към края на септември 2023 година. Относителният им дял към края на септември 2024 г. е 55% при 54.3% в края на септември 2023 година.

ГЕОГРАФСКА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ

Графика 4

Източник: БНБ.

2. Размер и структура на пасивите

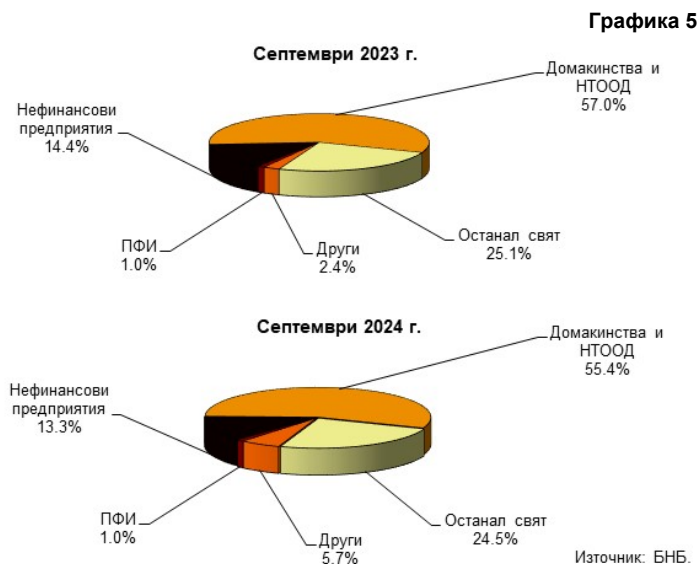
Привлечените средства от дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на септември 2024 г. са 11.296 млрд. лева. **Собственият капитал** е 3.926 млрд. лв. към края на септември 2024 г., като нараства с 65.1 млн. лв. (1.7%) спрямо края на септември 2023 г. (3.861 млрд. лева). Неговият дял в размера на пасивите към края на третото тримесечие на 2024 г. е 34.8% при 37.2% към края на същото тримесечие на 2023 година. Към края на септември 2024 г. **застрахователните технически резерви** нарастват на годишна база с 801.7 млн. лв. (15.5%) до 5.970 млрд. лв. при 5.168 млрд. лв. към края на септември 2023 година. Техният дял в размера на пасивите е 52.9% към септември 2024 г. при 49.8% към края на септември 2023 година.

Застрахователни технически резерви

Задълженията към **резиденти**, включени в **застрахователните технически резерви**, възлизат на 4.507 млрд. лв. към края на третото тримесечие на 2024 г. при 3.871 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2023 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на септември 2024 г. е 75.5% при 74.9% в края на третото тримесечие на 2023 година. Към края на септември 2024 г. задълженията към сектор **Домакинства и НТООД** нарастват с 360.4 млн. лв. (12.2%) до 3.307 млрд. лв. при 2.947 млрд. лв. към края на септември 2023 година⁶. Към края на третото тримесечие на 2024 г. техният относителен дял в общата сума на **застрахователните технически резерви** е 55.4% при 57% към края на септември 2023 година. На годишна база към края на третото тримесечие на 2024 г. задълженията към сектор **Нефинансови предприятия** нарастват с 50 млн. лв. (6.7%) до 796.6 млн. лв. при 746.7 млн. лв. към края на септември 2023 г. и представляват 13.3% от **застрахователните технически резерви** при 14.4% към края на третото тримесечие на 2023 година. Задълженията към **парично-финансови институции (ПФИ)** нарастват с 8.4 млн. лв. (15.6%) до 61.8 млн. лв. към края на септември 2024 г. при 53.5 млн. лв. към края на третото тримесечие на 2023 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** е 1% в края на септември 2024 г. като остава без промяна спрямо края на септември 2023 година.

Задълженията към **нерезиденти** (сектор **Останал свят**) в края на третото тримесечие на 2024 г. нарастват със 165.7 млн. лв. (12.8%) до 1.464 млрд. лв. при 1.298 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2023 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на септември 2024 г. е 24.5% при 25.1% в края на септември 2023 година.

СТРУКТУРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ РЕЗЕРВИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ^{6,7}

⁶ В задълженията към сектор **Домакинства и Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)**, се включват сумата на **нетното участие на домакинствата в животозастрахователните резерви и пренос-премийният резерв и резервът за предстоящи плащания** на сектор **Домакинства и НТООД** в Таблица 4 (т. 5.1. и т. 5.2.) от Приложение 2 към прессъобщението.

⁷ В **Други** се включват сектори **Държавно управление, Други финансови посредници, Финансови предприятия със спомагателни дейности и Застрахователни компании и пенсионни фондове**.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ^{1,2}

Таблица 1

	30.09.2023 г.		31.12.2023 г.		31.03.2024 г.		30.06.2024 г.		30.09.2024 г.	
	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)
Общо	45	10,377.9	45	10,796.6	45	10,743.2	45	10,816.3	46	11,295.5
Застрахователни дружества, извършващи животозастраховане	12	2,780.8	12	2,962.1	12	3,101.6	12	3,190.4	12	3,304.4
Застрахователни дружества, извършващи общо застраховане	33	7,597.1	33	7,834.4	33	7,641.6	33	7,625.9	34	7,991.1
вкл. Презастрахователни дружества	1	3,271.0	1	3,445.1	1	3,327.3	1	3,281.7	1	3,464.5

¹ Разпределението по вид дейност се извършва в съответствие с изискванията на Кодекса за застраховането.

² В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

Данните за юни 2024 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ¹Таблица 2
(млн. лв.)

	30.09.2023 г.	31.12.2023 г.	31.03.2024 г.	30.06.2024 г.	30.09.2024 г.
По инструменти	10,377.9	10,796.6	10,743.2	10,816.3	11,295.5
Парични средства в каса	25.9	23.3	19.5	16.5	17.8
Депозити	732.9	748.7	784.6	697.4	731.9
Кредити	356.7	373.1	346.3	288.8	311.0
Ценни книжа, различни от акции	4,713.1	4,996.8	5,189.7	5,155.3	5,361.7
Акции и други форми на собственост	2,507.7	2,505.5	2,602.1	2,783.2	2,896.7
- Акции (в т.ч. дялове на договорни фондове) ²	2,494.9	2,491.0	2,582.6	2,739.7	2,849.4
- Други форми на собственост ³	12.7	14.5	19.6	43.6	47.3
Инвестиционни имоти	248.9	246.3	247.3	246.6	246.3
Финансови деривати	43.5	37.7	34.1	40.8	44.9
Нефинансови активи	291.8	307.9	332.1	357.8	371.9
Вземания от застрахователни операции	1,068.7	1,046.6	740.5	783.5	850.6
- От преки застрахователни операции	452.4	441.0	160.2	164.7	178.1
- От презастрахователни операции	616.4	605.6	580.3	618.7	672.6
Други активи	388.9	510.9	446.9	446.4	462.6
По валути	10,377.9	10,796.6	10,743.2	10,816.3	11,295.5
BGN	3,426.2	3,514.8	3,283.0	3,392.0	3,485.7
EUR	4,185.7	4,441.9	4,637.1	4,571.7	4,849.3
USD	304.4	267.5	321.6	350.4	363.6
Други	2,461.6	2,572.4	2,501.6	2,502.2	2,596.9

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

² В показател Акции се включват притежаваните котирани и некотирани акции (в т.ч. акции в дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия, считано от септември 2016 година).

³ Показател Други форми на собственост обхваща другите форми на собственост в капитала и имуществото на предприятията, различни от котирани и некотирани акции.

Данните за юни 2024 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

ГЕОГРАФСКА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ¹Таблица 3
(млн. лв.)

	30.09.2023 г.	31.12.2023 г.	31.03.2024 г.	30.06.2024 г.	30.09.2024 г.
По групи страни	10,377.9	10,796.6	10,743.2	10,816.3	11,295.5
България	3,962.8	3,982.0	3,841.7	3,885.7	3,921.0
Европейски съюз	5,640.1	5,826.1	5,898.7	5,837.3	6,213.9
САЩ	153.6	167.1	183.6	217.0	233.8
Други страни	269.0	453.7	440.8	473.6	506.2
Некласифицирани	352.5	367.7	378.4	402.6	420.7
По институционални сектори	10,377.9	10,796.6	10,743.2	10,816.3	11,295.5
Резидентни	3,962.8	3,982.0	3,841.7	3,885.7	3,921.0
Нефинансови предприятия	253.5	271.4	291.6	268.0	276.3
Парично-финансови институции	759.8	780.5	824.1	752.1	773.3
Други финансови посредници	242.9	279.2	264.5	259.8	275.3
Финансови предприятия със спомагателна дейност	97.0	52.2	57.3	62.2	37.7
Застрахователни компании и пенсионни фондове	171.7	171.7	172.2	171.5	166.5
Държавно управление	1,384.4	1,361.5	1,444.0	1,540.4	1,538.2
Домакинства и НТООД	0.3	0.4	0.3	0.0	0.0
Несекторизирани	1,053.2	1,065.2	787.7	831.8	853.6
Нерезидентни (Останал свят)	6,062.6	6,446.9	6,523.1	6,527.9	6,953.8
Некласифицирани	352.5	367.7	378.4	402.6	420.7

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

Данните за юни 2024 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ¹Таблица 4
(млн. лв.)

	30.09.2023 г.	31.12.2023 г.	31.03.2024 г.	30.06.2024 г.	30.09.2024 г.
ОБЩО	10,377.9	10,796.6	10,743.2	10,816.3	11,295.5
1. Собствен капитал	3,860.8	3,801.6	3,863.1	3,795.5	3,925.9
2. Кредити	79.1	79.5	88.2	88.4	92.0
Резиденти	60.8	57.8	65.9	66.0	69.3
Парично-финансови институции	3.0	0.0	8.1	8.1	8.1
Непарично-финансови институции	57.8	57.8	57.8	57.9	61.2
Държавно управление	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сектори	57.8	57.8	57.8	57.9	61.2
Други финансови посредници	26.4	26.4	26.4	26.4	27.4
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	1.9	2.0	2.0	2.0	2.0
Нефинансови предприятия	29.4	29.4	29.4	29.5	31.8
Домакинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	18.3	21.7	22.3	22.4	22.7
3. Ценни книжа различни от акции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4. Финансови деривати	19.3	15.4	20.5	2.5	2.1
Резиденти	13.5	11.8	14.5	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	5.8	3.6	6.0	2.5	2.1
5. Застрахователни технически резерви	5,168.5	5,493.4	5,532.8	5,707.3	5,970.1
5.1. Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви²	2,012.4	2,170.8	2,260.2	2,335.0	2,402.9
Резиденти	1,989.4	2,149.5	2,242.9	2,317.0	2,381.2
Нерезиденти (Останал свят)	23.1	21.2	17.3	18.1	21.7
5.2. Пренос - премии резерв и резерв за предстоящи плащания³	3,156.0	3,322.7	3,272.7	3,372.3	3,567.2
Резиденти	1,881.2	1,983.0	1,962.3	2,049.4	2,125.3
Парично-финансови институции	53.5	54.4	53.9	56.3	61.8
Непарично-финансови институции	1,827.7	1,928.6	1,908.4	1,993.1	2,063.5
Държавно управление	11.5	14.0	14.4	9.8	14.9
Други сектори	1,816.2	1,914.5	1,894.0	1,983.2	2,048.6
Други финансови посредници	67.2	70.9	66.2	69.5	80.3
Финансови предприятия със спомагателна дейност	5.8	6.0	5.2	5.7	6.3
Застрахователни компании и пенсионни фондове	38.9	41.1	233.2	235.8	239.1
Нефинансови предприятия	746.7	757.1	743.1	780.8	796.6
Домакинства и НТООД	957.6	1,039.4	846.3	891.4	926.2
Нерезиденти (Останал свят)	1,274.8	1,339.7	1,310.4	1,322.9	1,441.9
6. Депозити, получени от презастрахователите	72.4	72.2	56.5	55.3	60.9
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	72.4	72.2	56.5	55.3	60.9
7. Задължения по застрахователни и презастрахователни операции	686.5	767.3	715.4	715.1	822.3
Резиденти	208.5	208.9	149.9	150.4	152.2
Нерезиденти (Останал свят)	478.0	558.5	565.5	564.8	670.2
8. Други пасиви	491.4	567.2	466.6	452.2	422.2
Резиденти	437.6	507.8	432.9	414.6	392.3
Нерезиденти (Останал свят)	53.8	59.3	33.7	37.5	29.9

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

² Показател *Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви* обхваща нетния размер на застрахователните технически резерви по животозастраховане, считано от март 2022 година.

³ Показател *Пренос - премии резерв и резерв за предстоящи плащания* обхваща нетния размер на застрахователните технически резерви по общо застраховане, считано от март 2022 година.

Данните за юни 2024 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.